

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС,Евратом) 2020/2092 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 16 декември 2020 година

относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 322, параграф 1, буква а) от него,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално член 106а от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Сметната палата ⁽¹⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства, залегнали в член 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). Както се припомня в член 2 от ДЕС, тези ценности са общи за държавите членки в общество, чиито характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете.
- (2) В заключенията си от 21 юли 2020 г. Европейският съвет заяви, че финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават в съответствие с общите принципи, заложи в Договорите, по-специално ценностите, посочени в член 2 от ДЕС. Европейският съвет подчерта също, че е важно да се защитават финансовите интереси на Съюза и да се спазват принципите на правовата държава.
- (3) Принципиите на правовата държава предполагат всички публични правомощия да се упражняват в рамките на ограниченията, установени от закона, в съответствие с ценностите на демокрацията и зачитането на основните права, заложи в Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) и други приложими инструменти, и под контрола на независими и безпристрастни съдилища. По-специално, това изисква зачитане ⁽³⁾ на

⁽¹⁾ ОВ С 291, 17.8.2018 г., стр. 1.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 4 април 2019 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и позиция на Съвета на първо четене от 14 декември 2020 г. Позиция на Европейския парламент от 16 декември 2020 г. (все още непубликувана в Официален вестник).

⁽³⁾ Съобщение на Комисията „Нова уредба на ЕС за укрепване на принципите на правовата държава“, COM(2014)0158 final, Приложение I.

принципите на законност ⁽⁴⁾, което предполага прозрачен, отчетен, демократичен и плуралистичен законодателен процес; правна сигурност ⁽⁵⁾; забрана на произвол от страна на органите на изпълнителната власт ⁽⁶⁾; ефективна съдебна защита, включително достъп до правосъдие, от независими и безпристрастни съдилища ⁽⁷⁾ и разделение на властите ⁽⁸⁾.

- (4) Критериите за присъединяване, определени от Европейския съвет в Копенхаген през 1993 г. и подсилени от Европейския съвет в Мадрид през 1995 г., са основните условия, на които трябва да отговаря страна кандидатка, за да стане държава-членка на Съюза. Понастоящем тези критерии са заложи в член 49 от ДЕС.
- (5) Когато една страна кандидатка стане държава членка тя се присъединява към правна конструкция, почиваща на основополагащото схващане, че всяка държава членка споделя с всички останали държави членки и признава, че те споделят с нея редица общи ценности, на които се основава Съюзът, както се уточнява в член 2 ДЕС. Това схващане предполага и обосновава съществуването на взаимно доверие между държавите членки относно признаването на тези ценности и следователно относно зачитането на правото на Съюза, което ги прилага ⁽⁹⁾. Законите и практиките на държавите членки следва да продължат да се придржат към общите ценности, на които се основава Съюзът.
- (6) Въпреки че между ценностите на Съюза няма йерархия, зачитането на принципите на правовата държава е особено важно за защитата на другите основни ценности, на които се основава Съюзът, като свобода, демокрация, равенство и зачитане на правата на човека. Зачитането на принципите на правовата държава е неразривно свързано със зачитането на демокрацията и основните права. Не може да има демокрация и зачитане на основните права, без да се зачитат принципите на правовата държава, и обратно.
- (7) Когато държавите членки изпълняват бюджета на Съюза, включително ресурсите, отпуснати чрез Инструмента на Европейския съюз за възстановяване, създаден с Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета ⁽¹⁰⁾, и чрез заеми и други инструменти, гарантирани от бюджета на Съюза, без значение какъв метод на изпълнение използват, зачитането на принципите на правовата държава е важна предпоставка за спазването на принципа на доброто финансово управление, залегнал в член 317 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).
- (8) Доброто финансово управление може да се осигури от държавите членки единствено ако органите на публичната власт действат в съответствие със закона, ако случаите на измами, включително данъчни измами, избягване на данъци, корупция, конфликт на интереси, или други нарушения на закона се преследват ефективно от службите, натоварени с разследването и наказателното преследване, и ако произволни или незаконосъобразни решения на органите на публичната власт, включително правоприлагащите органи, могат да подлежат на ефективен съдебен контрол от независими съдилища и от Съда на Европейския съюз.
- (9) Независимостта и безпристрастността на съдебната власт следва винаги да са гарантирани, а службите, натоварени с разследването и наказателното преследване, следва да бъдат в състояние надлежно да изпълняват функциите си. На съдебните органи и службите, натоварени с разследването и наказателното преследване, следва да се предоставят достатъчно финансови и човешки ресурси и процедури, за да могат те да действат ефективно и по начин, осигуряващ пълно зачитане на правото на справедлив съдебен процес, включително зачитане на правото на защита. Окончателните съдебни решения следва да се изпълняват ефективно. Тези условия са необходими като минимална гаранция срещу незаконосъобразни и произволни решения на органите на публичната власт, които могат да навредят на финансовите интереси на Съюза.

⁽⁴⁾ Решение на Съда от 29 април 2004 г., CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, ECLI:EU:C:2004:236, т. 63.

⁽⁵⁾ Решение на Съда от 12 ноември 1981, Amministrazione delle finanze dello Stato срещу Srl Meridionale Industria Salumi и други Ditta Italo Orlandi & Figlio и Ditta Vincenzo Divella срещу Amministrazione delle finanze dello Stato, съединени дела 212 до 217/80, ECLI:EU:C:1981:270, т. 10.

⁽⁶⁾ Решение на Съда от 21 септември 1989 г., Hoechst, съединени дела 46/87 и 227/88, ECLI:EU:C:1989:337, т. 19.

⁽⁷⁾ Решение на Съда от 27 февруари 2018 г., Associação Sindical dos Juizes Portugueses срещу Tribunal de Contas, C-64/16, ECLI:EU:C:2018:117, т. 31, 40 и 41; Решение на Съда от 25 юли 2018 г., LM, C-216/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:586, т. 63 – 67.

⁽⁸⁾ Решение на Съда от 10 ноември 2016 г., Kovalkovas, C-477/16, ECLI:EU:C:2016:861, т. 36; Решение на Съда от 10 ноември 2016 г., PPU Poltorak, C-452/16, ECLI:EU:C:2016:858, т. 35; и Решение на Съда от 22 декември 2010 г., DEB, C-279/09, ECLI:EU:C:2010:811, т. 58.

⁽⁹⁾ Становище 2/13, EU:C:2014:2454, точка 168.

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета от 14 декември 2020 г. за създаване на инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата от COVID-19 (вж. страница 23 от настоящия брой на Официален вестник).

- (10) Независимостта на съдебната власт предполага по-конкретно, че съответният съдебен орган е в състояние да упражнява, както според съответните правила, така и на практика, съдебните си функции напълно самостоятелно, без да е йерархично обвързан или да е подчинен на друг орган, и без да получава нареждания или указания от когото и да било, като по този начин е защитен от външна намеса или натиск, които могат да накърнят независимостта на преценката на неговите членове и да повлияят на техните решения. Гаранциите за независимост и безпристрастност изискват правила, по-конкретно що се отнася до състава на органа и назначаването, срока на упражняване на функциите и основанията за отвод и освобождаване от длъжност на членовете му, които да отстранят всяко основателно съмнение в съзнанието на гражданите по отношение на неподатливостта на този орган на външни фактори и неговата неутралност по отношение на защитаваните пред него интереси.
- (11) Зачитането на принципите на правовата държава е от първостепенно значение не само за гражданите на Съюза, но и за предприемачеството, иновациите, инвестициите, икономическото, социалното и териториалното сближаване и доброто функциониране на вътрешния пазар, които се нуждаят от стабилна правна и институционална рамка, за да разгърнат пълния си потенциал.
- (12) Член 19 от ДЕС, който конкретизира правовата държава като ценност утвърдена с член 2 от ДЕС, изисква държавите членки да осигурят ефективна правна защита в областите, обхванати от правото на Съюза, включително тези, отнасящи се до изпълнението на бюджета на Съюза. Самото наличие на ефективен съдебен контрол, чието предназначение е да гарантира спазването на правото на Съюза, е в основата на правовата държава и изисква независими съдилища⁽¹⁾. Запазването на независимостта на съдебната власт е от съществено значение, както е потвърдено в член 47, втора алинея от Хартата⁽²⁾. Това се отнася по-специално за съдебния контрол на законосъобразността на мерки, договори или други инструменти, които водят до публични разходи или дългове, наред с другото, в контекста на процедури за възлагане на обществени поръчки, които също могат да бъдат отнесени до съдилищата.
- (13) Поради това съществува ясна връзка между зачитането на принципите на правовата държава и ефективното изпълнение на бюджета на Съюза в съответствие с принципите на доброто финансово управление.
- (14) Съюзът е разработил различни инструменти и процеси, които утвърждават принципите на правовата държава и тяхното прилагане, включително финансова подкрепа за организации на гражданското общество, Европейския механизъм за върховенството на закона и Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието, и осигуряват ефективни действия от институциите на Съюза в отговор на нарушения на принципите на правовата държава чрез производства за установяване на нарушения и процедурата по член 7 от ДЕС. Механизмът, предвиден в настоящия регламент, допълва тези инструменти, като защитава бюджета на Съюза срещу нарушения на принципите на правовата държава, които засягат доброто му финансово управление или защитата на финансовите интереси на Съюза.
- (15) Нарушенията на принципите на правовата държава, по-специално тези, които засягат правилното функциониране на органите на публичната власт и ефективния съдебен контрол, могат сериозно да навредят на финансовите интереси на Съюза. Това се отнася за индивидуални нарушения на принципите на правовата държава и в още по-голяма степен за нарушения, които са широко разпространени или се дължат на повтарящи се практики или пропуски от страна на органите на публичната власт, или на приети от тези органи мерки от общ характер.
- (16) Установяването на нарушения на принципите на правовата държава изисква обстойна качествена оценка от страна на Комисията. Тази оценка следва да бъде обективна, безпристрастна и справедлива и следва да отчита имашата отношение информация от налични източници и признати институции, включително решенията на Съда на Европейския съюз, докладите на Сметната палата, годишния доклад на Комисията относно върховенството на закона и Информационното табло на ЕС в областта на правосъдието, докладите на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и, доколкото е приложимо, на Европейската прокуратура и заключенията и препоръките на съответните международни организации и мрежи, включително органите на Съвета на Европа като Групата държави срещу корупцията и Венецианската комисия, по-специално изготвения от нея списък на критериите за принципите на правовата държава, и европейските мрежи на върховните съдилища и съдебните съвети. С цел изготвяне на обстойна качествена оценка, Комисията може да се консултира с Агенцията на Европейския съюз за основните права и с Венецианската комисия.

⁽¹⁾ Дело С-64/16, т. 32—36.

⁽²⁾ Дело С-64/16, т. 40—41.

- (17) Мерките съгласно настоящия регламент са необходими по-специално в случаите, в които другите процедури, предвидени в законодателството на Съюза, не позволяват да се осигури по-ефективна защита на бюджета на Съюза. Финансовото законодателство на Съюза и приложимите секторни и финансови правила предвиждат различни възможности за защита на бюджета на Съюза, включително преустановяване и спиране на плащания или финансови корекции във връзка с нередности или сериозни недостатъци в системите за управление и контрол. Следва да се определят мерките, които да бъдат приети в случай на нарушения на принципите на правовата държава, както и процедурата, която трябва да се следва за приемането им. Тези мерки следва да включват спиране на плащания и на изпълнение на задължения, спиране на изплащането на трансове или предсрочно погасяване на заеми, намаляване на финансирането в рамките на съществуващите задължения, както и забрана за поемане на нови задължения към получатели или за сключване на нови споразумения за заеми или други инструменти, гарантирани от бюджета на Съюза.
- (18) При определянето на мерките, които да се приемат, следва да се прилага принципът на пропорционалност, като се отчитат по-специално сериозността на положението, времето, изминало от началото на съответното поведение, продължителността и повтаряемостта на поведението, намерението, степента на съдействие на съответната държава членка за прекратяване на нарушенията на принципите на правовата държава, както и последиците за доброто финансово управление на бюджета на Съюза или финансовите интереси на Съюза.
- (19) От основно значение при приемането на мерки в случай на нарушения на принципите на правовата държава е да бъдат надлежно гарантирани законните интереси на крайните получатели и бенефициерите. Когато обмисля приемането на мерки, Комисията следва да вземе предвид тяхното потенциално въздействие върху крайните получатели и бенефициерите. Като се има предвид, че при споделено управление плащанията от Комисията към държавите членки са юридически независими от плащанията от националните органи към бенефициерите, не следва да се счита, че подходящите мерки съгласно настоящия регламент засягат наличието на финансиране за плащания към бенефициерите в съответствие със сроковете за плащане, определени съгласно приложимите секторни и финансови правила. Приетите съгласно настоящия регламент решения и предвидените в него задължения към крайните получатели или бенефициерите са част от приложимото право на Съюза по отношение на изпълнението на финансирането при споделено управление. Засегнатите от мерките държави членки следва редовно да докладват на Комисията относно спазването на техните задължения към крайните получатели или бенефициерите.

Докладването относно спазването на задълженията за плащане към бенефициерите, предвидени в приложимите секторни и финансови правила, следва да позволи на Комисията да се убеди, че решенията съгласно настоящия регламент не засягат по никакъв начин, пряко или непряко, плащанията, които трябва да се извършат съгласно приложимите секторни и финансови правила. За да засили защитата на крайните получатели или бенефициерите, Комисията следва да предоставя информация и насоки чрез уебсайт или интернет портал заедно с подходящи инструменти, които позволяват Комисията да бъде информирана за всяко нарушение на законовото задължение на държавните органи и държавите членки да продължат да извършват плащания, след като са били приети мерки на основание на настоящия регламент. Комисията следва да предприеме последващи действия във връзка с тази информация, за да провери дали са спазени приложимите правила, по-специално член 63, член 68, параграф 1, буква б) и член 98 от Регламент (ЕС) .../... на Европейския парламент и на Съвета, за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство, както и финансови правила за тях и за фонд „Убежище и миграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и инструмента за управление на границите и визите⁽¹³⁾. Когато е необходимо, с цел да гарантира, че всяка сума, дължима от държавни органи или държави членки, действително се изплаща на крайните получатели или бенефициерите, Комисията следва да си възстанови извършените плащания или, по целесъобразност, да извърши финансова корекция, като намали подкрепата от Съюза за дадена програма в съответствие с приложимите секторни и финансови правила.

- (20) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент и предвид значимите финансови последици от мерките, приети по силата на настоящия регламент, следва да се предоставят изпълнителни правомощия на Съвета, който следва да действа въз основа на предложение на Комисията.

⁽¹³⁾ Все още не публикувано в Официален вестник

- (21) Преди да предложи приемането на каквито и да е мерки съгласно настоящия регламент, Комисията следва да уведоми съответната държава членка за причините, поради които счита, че в тази държава членка може да са налице нарушения на принципите на правовата държава. Комисията следва да информира без забавяне Европейския парламент и Съвета за такова уведомление и неговото съдържание. На съответната държава членка следва да се даде възможност да представи своето становище. Комисията следва да вземе под внимание представеното становище.
- (22) Когато определя срокове за съответната държава членка в съответствие с настоящия регламент, Комисията следва да отчита по-специално количеството предоставена и поискана информация, сложността на съответните факти и тяхната оценка, както и административния капацитет на тази държавата членка.
- (23) Когато след анализ на становището, представено от съответната държава членка, Комисията прецени, че условията за приемане на мерки са изпълнени, тя следва да представи на Съвета предложение за приемане на подходящи мерки. На базата на предложението на Комисията Съветът следва да предприеме подходящи мерки посредством приемане на решение за изпълнение в срок от един месец, който по изключение може да бъде допълнително удължен с най-много два месеца. За да се гарантира, че Съветът взема решение в рамките на тези срокове, Комисията следва да упражни по най-подходящ начин правата си съгласно член 237 от ДФЕС и Процедурния правилник на Съвета ⁽¹⁴⁾.
- (24) След приемането на мерки съгласно настоящия регламент Комисията следва редовно да следи положението в съответната държава членка. Комисията следва да направи повторна оценка на положението, когато съответната държава членка приеме нови коригиращи мерки, и при всички случаи най-късно в срок от една година от приемането на мерките.
- (25) По предложение на Комисията, Съветът следва да отмени мерките със суспензивно действие, ако положението, довело до налагането на тези мерки, е било поправено в достатъчна степен.
- (26) Процедурата за приемане и отмяна на мерките следва да спазва принципите на обективност, недискриминация и равно третиране на държавите членки и да се провежда въз основа на безпристрастен и основан на доказателства подход. Ако, по изключение, съответната държава членка счете, че съществуват сериозни нарушения на тези принципи, тя може да поиска от председателя на Европейския съвет въпросът да бъде разгледан на следващото заседание на Европейския съвет. При такива извънредни обстоятелства не следва да се взема решение относно мерките, докато Европейският съвет не обсъди въпроса. По правило този процес не отнема повече от три месеца след представянето на предложението на Комисията до Съвета.
- (27) Комисията следва редовно да информира Европейския парламент за всички мерки, предложени, приети и отменени по силата на настоящия регламент.
- (28) Комисията следва да докладва на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на настоящия регламент. Когато докладва на Европейския парламент и на Съвета, Комисията следва да разгледа, наред с ефективността на приетите мерки, и цялостната ефективност на процедурата, предвидена в настоящия регламент, както и взаимното допълване между този инструмент и други инструменти.
- (29) Настоящият регламент не засяга компетентността на Европейската прокуратура или задълженията на държавите членки, които не участват в засиленото сътрудничество, установено с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета ⁽¹⁵⁾,

⁽¹⁴⁾ Решение 2009/937/ЕС на Съвета от 1 декември 2009 г. за приемане на Процедурен правилник на Съвета (ОВ L 325, 11.12.2009 г., стр. 35).

⁽¹⁵⁾ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се определят правилата, необходими за защита на бюджета на Съюза в случай на нарушения на принципите на правовата държава в държавите членки.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- а) „принципи на правовата държава“ се отнася до ценността на Съюза, заложена в член 2 от ДЕС. Те включват принципите на законност, което предполага прозрачен, отчетен, демократичен и плуралистичен законодателен процес; правна сигурност; забрана на произвол от страна на органите на изпълнителната власт; ефективна съдебна защита, включително достъп до правосъдие, от независими и безпристрастни съдилища, също и по отношение на основните права; разделение на властите; и недискриминация и равенство пред закона. Принципите на правовата държава се разбират като имащи отношение към другите ценности и принципи на Съюза, заложен в член 2 от ДЕС;
- б) „държавен орган“ означава орган на публичната власт на всяко равнище на управление, включително националните, регионалните и местните органи, както и организацията на държавите членки по смисъла на член 2, точка 42 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁶⁾ (наричан по-нататък „Финансовия регламент“).

Член 3

Нарушения на принципите на правовата държава

За целите на настоящия регламент следното може да бъде показателно за нарушения на принципите на правовата държава:

- а) застрашаването на независимостта на съдебната система;
- б) непредотвръщането, некоригирането или несанкционирането на произволни или незаконосъобразни решения на органите на публичната власт, включително на правоприлагащите органи, непредоставянето на финансови и човешки ресурси, което пречи на правилното им функциониране, или липсата на гаранция за отсъствието на конфликти на интереси;
- в) ограничаването на достъпността и ефективността на средствата за правна защита, включително посредством рестриктивни процедурни правила и неизпълнение на съдебни решения, или ограничаването на ефективното разследване, наказателно преследване или санкциониране на нарушения на закона.

Член 4

Условия за приемането на мерки

1. Подходящи мерки се предприемат, когато съгласно член 6 е установено, че нарушения на принципите на правовата държава в дадена държава членка накърняват или има сериозна опасност да накърнят достатъчно пряко доброто финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза.

⁽¹⁶⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

2. За целите на настоящия регламент нарушения на принципите на правовата държава се отнасят до едно или повече от следните:
- а) правилното функциониране на органите, които изпълняват бюджета на Съюза, включително заеми и други инструменти, гарантирани от бюджета на Съюза, по-специално в контекста на възлагане на обществени поръчки или процедури за предоставяне на безвъзмездни средства;
  - б) доброто функциониране на органите, извършващи финансов контрол, наблюдение и одит, както и правилното функциониране на ефективни и прозрачни системи за финансово управление и отчетност;
  - в) правилното функциониране на службите, натоварени с разследването и наказателното преследване, по отношение на разследването и наказателното преследване на измами, включително данъчни измами, корупция или други нарушения на правото на Съюза във връзка с изпълнението на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза;
  - г) ефективния съдебен контрол от независим съд на действия или бездействия от страна на органите, посочени в букви а), б) и в);
  - д) предотвратяването и санкционирането на измами, включително данъчни измами, корупция или други нарушения на правото на Съюза във връзка с изпълнението на бюджета на Съюза или със защитата на финансовите интереси на Съюза, както и налагането на ефективни и възпиращи санкции на получателите от страна на националните съдилища или административните органи;
  - е) събирането на недължимо платени средства;
  - ж) оказването на ефективно и своевременно съдействие на OLAF и – при условие че съответната държава членка участва – на Европейската прокуратура в хода на провежданите от тях разследвания или наказателни преследвания в съответствие с приложимите актове на Съюза съгласно принципа на лоялно сътрудничество;
  - з) други ситуации или поведение на органи, които имат отношение към доброто финансово управление на бюджета на Съюза или защитата на финансовите интереси на Съюза.

Член 5

Мерки за защита на бюджета на Съюза

1. В случай че са изпълнени условията, предвидени в член 4 от настоящия Регламент, една или повече от следните подходящи мерки могат да бъдат приети в съответствие с процедурата, посочена в член 6 от настоящия регламент:
- а) когато Комисията изпълнява бюджета на Съюза при пряко или непряко управление съгласно член 62, параграф 1, букви а) и в) от Финансовия регламент и когато получателят е държавен орган:
    - i) спиране на плащанията или на изпълнението на правно задължение или прекратяване на правно задължение съгласно член 131, параграф 3 от Финансовия регламент;
    - ii) забрана за поемане на нови правни задължения;
    - iii) спиране на изплащането на траншове изцяло или частично или предсрочно погасяване на заеми, гарантирани от бюджета на Съюза;
    - iv) спиране или намаляване на икономическото предимство в рамките на инструмент, гарантиран от бюджета на Съюза;
    - v) забрана за сключване на нови споразумения за заеми или други инструменти, гарантирани от бюджета на Съюза.
  - б) когато Комисията изпълнява бюджета на Съюза чрез споделено управление с държави членки, съгласно член 62, параграф 1, буква б) от Финансовия регламент:
    - i) спиране на одобрението на една или повече програми или негово изменение;
    - ii) спиране на изпълнението на задължения;
    - iii) намаляване на поетите задължения, включително чрез финансови корекции или прехвърляния към други разходни програми;
    - iv) намаляване на предварителното финансиране;
    - v) прекъсване на сроковете за плащания;
    - vi) спиране на плащания.

2. Освен ако решението за приемане на мерките не предвижда друго, налагането на подходящи мерки не засяга задълженията на държавните органи, посочени в параграф 1, буква а), или на държавите членки, посочени в параграф 1, буква б), да изпълняват програмата или фонда, засегнати от мярката, и по-специално задълженията, които имат към крайни получатели или бенефициери, включително задължението да извършват плащания съгласно настоящия регламент и приложимите секторни или финансови правила. Когато изпълняват средства на Съюза чрез споделено управление, държавите членки, засегнати от мерките, приети съгласно настоящия регламент, докладват на Комисията за спазването на тези задължения на всеки три месеца от приемането на тези мерки.

Комисията проверява дали приложимото право е спазено и при необходимост предприема всички подходящи мерки за защита на бюджета на Съюза в съответствие със секторните и финансовите правила.

3. Предприетите мерки са пропорционални. Те се определят с оглед на действителното или потенциалното въздействие на нарушенията на принципите на правовата държава върху доброто финансово управление на бюджета на Съюза или финансовите интереси на Съюза. Надлежно се вземат предвид естеството, продължителността, тежестта и обхватът на нарушенията на принципите на правовата държава. Доколкото е възможно, мерките са насочени към действията на Съюза, засегнати от нарушенията.

4. Комисията предоставя информация и насоки в полза на крайните получатели или бенефициерите относно задълженията на държавите членки, посочени в параграф 2, посредством уебсайт или интернет портал. Освен това Комисията предоставя на същия уебсайт или интернет портал подходящи инструменти, чрез които крайните получатели или бенефициерите да я информират относно всяко нарушение на тези задължения, което според тези крайни получатели или бенефициери ги засяга пряко. Настоящият параграф се прилага по начин, който гарантира защитата на лица, подаващи сигнали за нарушения на правото на Съюза, в съответствие с принципите, предвидени в Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁷⁾. Информацията, предоставена от крайните получатели или бенефициерите в съответствие с настоящия параграф, се придружава от доказателства, че съответният краен получател или бенефициер е подал официална жалба пред национален орган на съответната държава членка.

5. Въз основа на информацията, предоставена от крайните получатели или бенефициерите в съответствие с параграф 4 от настоящия член, Комисията прави всичко възможно да гарантира, че всички суми, които се дължат от държавни органи или държави членки в съответствие с параграф 2 от настоящия член, се изплащат действително на крайните получатели или бенефициерите в съответствие по-специално с член 63, член 68, параграф 1, буква б) и член 98 от Регламент (ЕС) .../... на Европейския парламент и на Съвета, за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство, както и финансови правила за тях и за фонд „Убежище и миграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и инструмента за управление на границите и визите.

Член 6

Процедура

1. Когато Комисията прецени, че има достатъчни основания да счита, че условията, предвидени в член 4 са изпълнени, тя изпраща писмено уведомление до съответната държава членка, в което излага фактическите елементи и конкретни основания, на които се основават констатациите ѝ, освен ако не смята, че други процедури, предвидени в законодателството на Съюза, биха позволили да се осигури по-ефективна защита на бюджета на Съюза. Комисията информира без забавяне Европейския парламент и Съвета за такова уведомление и неговото съдържание.

2. С оглед на информацията, получена съгласно параграф 1, Европейският парламент може да покани Комисията да вземе участие в структуриран диалог за обсъждане на направените от нея констатации.

3. Когато преценява дали са изпълнени условията, предвидени в член 4, Комисията взема предвид имашата отношение информация от налични източници, включително решения, заключения и препоръки на институции на Съюза, други компетентни международни организации и други признати институции.

⁽¹⁷⁾ Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза (ОВ L 305, 26.11.2019 г., стр. 17).

4. Комисията може да поиска всякаква допълнителна информация, която ѝ е необходима за извършване на оценката, посочена в параграф 3, както преди, така и след изпращане на писменото уведомление съгласно параграф 1.
5. Съответната държава членка предоставя необходимата информация и може да представи становище по констатациите, изложени в уведомлението по параграф 1, в определен от Комисията срок, който е не по-кратък от един месец и не надвишава три месеца, считано от датата на уведомлението за констатациите. В своето становище държавата членка може да предложи приемането на коригиращи мерки за отстраняване на констатациите, посочени в уведомлението на Комисията.
6. Комисията взема под внимание получената информация и представеното становище от съответната държава членка, както и адекватността на предложените коригиращи мерки, когато взема решение за внасянето на предложение за решение за изпълнение, относно подходящите мерки. Комисията извършва оценка в рамките на индикативен срок от един месец, считано от получаване на информация от съответната държава членка или на нейното становище или, когато не са получени нито информация, нито становище, от изтичането на срока, посочен в параграф 5, и при всички случаи в разумен срок.
7. В случай че възнамерява да направи предложение съгласно параграф 9, преди да направи това, Комисията дава на държавата членка възможност в срок от един месец да представи своето становище, по-специално относно пропорционалността на предвижданите мерки.
8. Когато оценява пропорционалността на мерките, които се предвижда да бъдат наложени, Комисията отчита информацията и насоките, посочени в параграф 3.
9. Когато Комисията прецени, че условията по член 4 са изпълнени и че коригиращите мерки, ако има такива, предложени от държавата членка съгласно параграф 5, ако има такива, не отговарят адекватно на констатацията в уведомлението на Комисията, тя представя на Съвета предложение за решение за изпълнение относно подходящите мерки в срок от един месец след получаването на становището на държавата членка или, ако не е представено становище, без ненужно забавяне и при всички случаи в срок от един месец от срока, определен в параграф 7. В предложението се посочват конкретните основания и доказателствата, на които Комисията е основала своите констатации.
10. Съветът приема решението за изпълнение, посочено в параграф 9 от настоящия член в срок от един месец от получаването на предложението на Комисията. Ако възникнат извънредни обстоятелства, срокът за приемането на решението за изпълнение може да бъде удължен най-много с два месеца. За да се гарантира своевременното вземане на решение, Комисията упражнява правата си съгласно член 237 от ДФЕС, когато сметне това за целесъобразно.
11. Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, може да измени предложението на Комисията и да приеме изменения текст с решение за изпълнение.

Член 7

Отмяна на мерките

1. Съответната държава членка може по всяко време да приеме нови коригиращи мерки и да представи на Комисията писмено уведомление, включващо доказателства, които демонстрират, че условията по член 4 вече не са налице.
2. По искане на съответната държава членка или по своя собствена инициатива и най-късно в срок от една година след приемането на мерките от Съвета, Комисията оценява отново положението в тази държава членка, като взема предвид представените от нея доказателства, както и адекватността на нови коригиращи мерки, приети от съответната държава членка.

Когато Комисията прецени, че условията по член 4 вече не са налице, тя представя на Съвета предложение за изпълнително решение за отмяна на приетите мерки.

Когато Комисията прецени, че положението, довело до приемането на мерки, е поправено частично, тя представя на Съвета предложение за изпълнително решение за адаптиране на приетите мерки.

Когато Комисията прецени, че положението, довело до приемането на мерки, не е било поправено, тя изпраща на съответната държава членка мотивирано решение и информира Съвета за това.

Когато съответната държава членка представи писмено уведомление съгласно параграф 1, Комисията представя своето предложение или приема своето изпълнително решение в срок от един месец от получаването на уведомлението. При надлежно обосновани обстоятелства този срок може да бъде удължен, като в този случай Комисията без забавяне съобщава причините за удължаването на съответната държава членка.

При необходимост се прилага по аналогия процедурата, предвидена в член 6, параграфи 3, 4, 5, 6, 9, 10 и 11.

3. Когато се отменят мерки, отнасящи се до спирането на одобрението на една или повече програми или негово изменение, посочено в член 5, параграф 1, буква б), точка i), или когато се отменя спирането на изпълнението на задължения, посочено в член 5, параграф 1, буква б), точка ii), сумите, съответстващи на спрените задължения, се вписват в бюджета на Съюза при спазване на [член 5] от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета⁽¹⁸⁾. Спрените задължения за година *n* не могат да бъдат вписани в бюджета след година *n* + 2.

Член 8

Уведомяване на Европейския парламент

Комисията уведомява незабавно Европейския парламент за всички мерки, които са предложени, приети или отменени в съответствие с членове 5, 6 и 7.

Член 9

Докладване

До 12 януари 2024 г. Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на настоящия регламент, по-специално за ефективността на приетите мерки.

Член 10

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2021 година.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 16 декември 2020 година

За Европейския парламент
Председател
D. M. SASSOLI

За Съвета
Председател
M. ROTH

⁽¹⁸⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за създаване на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. (вж. страница 11 от настоящия брой на Официален вестник).